

చేప క త... చీమ క త...

శ్రీ స తి

అనగా అనగా ఒక చేప వయసులో ఆ చేప స్వతంత్ర భారతదేశ మంత చిన్నది. ఎండలో ఎండవేసినా ఎండలేదు. కుళ్ళిపోయింది. వలపన్ని పట్టెస్తే దివళికి ఎందుకూ దనికిరాకుంగ పోయింది. తంబ కొట్టున్నది. దాంతో చుట్టూ వాతావరణ మంతా చెకిపోయింది.

కొందరు ప్రెస్ రిపోర్ట్స్ చచ్చి చే ఆ చేపకి మందుల్లపు. హాస్పిటల్లో ఖాళీ చెప్పే రేపు. దాల్చల్ల కూడా రెట.

ఎందుకు ఎండవేసినా అడిగాడు.

ఈ ఇరవై రెండేళ్ళ కాలంలో తననంగతి ఎప్పుడూ ఎప్పుడూ పట్టించుకో లేదని చెప్పింది. అసలు గాలిలోకి వెలుగులోకి తీసుకురాలేదని చీకటిలో కైళ్ళల్లో ఉంచాని మొరపెట్టుకుంది. రెల్లుదుబ్బును చూపింది.

రెల్లుదుబ్బుకు రంసాల్లాంటి లెక్కలేనన్ని చేతులున్నాయి. డాయినేట్లలో పొడుచుకు నుంచున్నాయి. పదునుగా మెరుస్తున్నాయి. ఆ రెల్లుదుబ్బు తనచేతుల్లో శాసనాలని పెట్టుకుంది. ఆ చేతుల్తోనే అది మతాలని పట్టుకుంది. ఆ చేతుల్తోనే అది దేముళ్ళని పూజిస్తున్నది. అది ఆ చేతుల్తో బడాపెట్టుబడి దారుల ఇళ్ళముందు స్టాన్ గన్లతో కావలా కాస్తున్నది ఆ చేతుల్తో అది భూస్వాములకు వారసత్వపు హక్కులను ప్రసాదిస్తున్నది. ఆ చేతుల్తో అది చళారుల పకాన కోర్టులో తీర్పులు రాస్తున్నది. ఆ చేతులే సామ్రాజ్యవాదుల మెడలో పూలహారాలను వేస్తున్నాయి.

ఆ రెల్లుదుబ్బు వీలిన తుఫాన్ గాలిలకు విడిగలేదు. వచ్చిన పెద్దపెద్ద వలదలకు అది వొరగలేదు. గాని రాజ్యాంగం వేళ్ళతో చుట్టిలో ఉలమైన తనాదులు తవ్వించింది. ఆ చుట్టుపక్కలెక్కడా మానవత్వపు మొక్కలు కూడా మొలవకుండా అధికారాన్ని చెలాయించు కొస్తున్నది.

‘చేపకి ఎందుకట్టమొచ్చావు?’ ఒక విలేఖరి అడిగాడు. ఒక విదేశీ పత్రికా లేవిఖరి క్లోజ్ లో పొదోయ తీసాడు.

‘నా నీటిలో దాన్ని తెచ్చి వేసారు. నేను అడం రావడ మేమిటి? అని రెల్లుదుబ్బు ‘నా గుడారంలో ఎల పెట్టింది. నా అనుమతి లేకుండా ఆమెరికా ఖండాల్లో క్యూబా పేరుతో ప్రవేశించినట్టుగా వచ్చింది’ అని విషయాన్ని తారుమారు చేయటం మొదలు పెట్టింది రెల్లుదుబ్బు.

మరో విలేఖరి ‘వీత్నాంలో ఆమెరికా ప్రవేశించినట్టుగా.’ అని ఇంకా చెప్ప బోతుంటే సగంలో అందుకుని

‘ఎంత మాత్రమూ కాదు’ అని తోసివచ్చింది రెల్లుదుబ్బు.

‘ఆర్బ్ దేశాల్లోకి ఇజ్రాల్ వచ్చినట్టుగా కాదా?’ అని అదే విలేఖరి మళ్ళీ అడిగాడు.

ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పలేదు. రెల్లుదుబ్బు విషయాన్ని చూచింది. వెళ్ళి ఆవు నడగండి అంది. ముఖం తిప్పుకుంది.

* * * *

ఆవు దగ్గరకు వచ్చి మూగారు విలేఖరులు

ఆవు అమాయకంగా ఉంది. రాటకి కట్టిపడ్డసారు. లిండ్రిలేదు. ఎము కల గూడులా ఉంది. ఆ రాటనించి తెంచుకొని పారిపోవాలని గంజుకుంది. కాని రాట బలంగా ఉంది. మెడకి ఉన్న కన్నె ఇంకా బలంగా ఉంది. ఎంత ప్రయత్నించినా మెడకోసుకుపోతున్నదే తల్పించి రాట కదలటంలేదు. కన్నె తెగటం లేదు.

ఆవు పండుకుని ఉన్నది. విలేఖరుల గొడవకి కళ్ళు తెరిచింది.

‘మీరు నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నారటకదా? ఎందుకు? అని ఒకాయన అడిగాడు. విలేఖరులు వెళ్ళే వని ఒకటయితే చేసే పనులు వది.

‘అవును తిండిపెట్టమని చేస్తున్నాను.’

వన్వారు కొందరు. తిండికోసం నిరాహారదీక్ష పూనటం బావుందనుకున్నారు.

‘తిండిపెట్టడం మళ్ళీ యాచించటం దేనికి? మీరే పంపించుకోక. పంటలను తెచ్చుకోక.’

‘అదెట్లా అవుతుంది నాయనలారా. పైన పెద్దవాడిన్నాడు. వాడిచేతితోనే

అంతా జరిగింది. వాడి దయగలిగింది.

‘మీ అంతట మీరు-శక్తితో సాధించుకోవచ్చుమాట.

‘ఎక్కడ అడుగుపెట్టే ఎవరూరు కుంటారు? ఎక్కడ అడుగు పెట్టి అది ఎవరిదో ఒకరి అర్హత అయ్యే ఉంటుంది. సైతంగా అడుగు వేసామూ అది బందెల దొడ్డికి తిన్నగా తీసుకుపోతుంది తప్ప-’

‘అ వెళ్లుదుమ్మలున్నాయి కదా వాటిని ఎనాళ్ళుకదా? మీరెందుకు వాటిని తినేయలేదు.

‘వాన్ని నేను తినలేను. అది రేతగా ఉంటే ఏమో! అది బండ్లంది. దాని కేకులు ఇప్పుడు రంపాల్లాగ ఉన్నాయి’ నా నాటి తెదాబు తెగిపోయి ఉన్నా కాబట్టి తుంది తప్పించి దాన్ని తినటం నాకు చేతరాదు.’

‘కోసి ముక్కలు ముక్కలు చేసి ఎనాళ్ళుకదా?’

‘అమ్మో రత్తం నా అంతాళ్ళ బప్పుకోడు’ అంది అవు.

‘మీ ఎరువుతో తెగ బయిస్తున్నది కదా, మీరు ఇప్పుడల మానేస్తే అ చస్తుంది తిండిలేక’ అన్నాడు ఇంకో విలేఖరి.

‘నేను చేయగలిగింది ఏమీలేదు, పోయి కావాలి కదా నేను ఏమీనగా ఉన్నాను, నన్ను ఇంక మాటాడించవద్దే’ అంది,

విలేఖర్లను చూడటంతోనే చాల మర్యాద చేసాడు కావరి. వినమ్రుతగా కూసాడు, ఆ ప్రవర్తన చూసి కొందరు కావరి చాలమంచివాడు అన్నభావాన్ని విచ్చు చుకున్నారు. కావరి చాల హుందాగా ఉన్నాడు.

‘అవును కట్టిపడేశారట తమరు. అంతా అనుకుంటున్నారు’ అన్నాడ స్వదేశీ బడా పత్రికా ప్రతినిధి.

.తబిపాగాని నర్దుకున్నాడు. మీసాలని దువ్వుకున్నాడు, కావరి చివరికి అన్నాడ

‘అవుల్ని కట్టి పడేయకపోతే విడిచేయమంటారా? ఈ పంటలన్ని ఏ మహా తాయి ఒక్క గింజన్నా గోడౌన్స్ లోకి వస్తుందా? బ్యాంకు స్టాక్ ఎచ్చేంజీలూ మ

గణగూరాయాః అపృ హేద జాతి మేత, కొంచెం కట్టునిడి
 విద్విచి చూడండ్లి, కింతే తెలుస్తుంది ఈ బండంతా తిండి, తంటుంది, ఎదురిడ్డమే
 చ్చిన వాడినెల్లా పొడిచి చీలుస్తుంది అది పసుపు సార్, దాని బలము తెలుసుగవక
 రాటికి కట్టాము. అది సూర్య మ అని అలస్త బాసల అట్టవాళ్ళం. గడ్డి
 యును తినమని విడిచిపెతే గలకు సరించా డొట్టినా ఎంచా? అంచేత

‘అప్పును గుర్చి ఎదురు అట్లా చూడాలంటే చ అది ధుజంతువ
 తన ఆకలి తీరించంటే దానికి అప్పులం దాచుకోదు
 అన్నాడు ఇంకో విలేఖరి చుక్కో ఎలచా

‘లాతీలు, తుపాకీలు, రోట్టలు, కుక్క ఉన్నాయి గనుక అది తిడుపుగా తి
 లడెనున్నాయి, మంచితనక అలా తిన్నట్లు. ఈ మంచి సమందా చూసిన తర్వా
 తనే రాబయ్య అన్నో క్రమం నువ్వో. సైగులు మొదలకాదు వాటిని తెచ్చిం
 అన్నాడు పసులకాచి ముల తనకింక అని చంపిలోని ప్రసే పట్టుచున్నాడు.

‘ఇతరవాలు:నళ్ళింటే వీం లాకు. దేను చూడా మూడవూటల లిండికి
 పడి ఇది చాచుచుంటున్నాను. శుభప్రసే చంపను పెట్టుకొన్నాను. పోయి నాక
 కూడుపెట్టున్న అచ్చల అలంకరి, అన్నా చెప్పడం

* * *

ప్లా మెంటు నర్సులంత హోదాతో వచ్చారు విదేశ్ల అచ్చవర్గికి.

అవ్వ ఇంటిబయట నెత్తిన చేతులు పెట్టుకుని చూచని ఉంది. ఆ వాకిట్లో
 ఇంట్లో చిందరివందలగా చాలా పుస్తకాలు పడున్నాయి. డెబ్రోర్ వచ్చాయి ఆర్గ
 పెట్టెలు, నెత్తురులోకి నొగి నులకలెట్టులు, సర్కార్ల హోలబోర్డులు, గ రాహుపడికల దేనర్లు
 నాటుకాంబులు, చింతో స బండలు, కాన్వోసిన చరిత్ర గ్రంథాలు, కీక్కు విరిగిన కుర్చీలు
 నలవారిన ముసలులు. తెగ దేలాడుతున్న ఎలబ్రీ తిగలు, విరిగి ముక్కలయిన తెలిపో
 న్నలు, చదరంగం బోరులు, లాటరీ టిక్కెట్ల విదేశీ కరెన్సీలు, తెంచిన లోకాలు, నేల
 లేసి కొట్టిన ఎలబ్రీ డీసాల పెంట్లు, పేదచుట్టిన చేతీయ నాయకుల వాలిపోస్టర్లు.

అవ్వ నూడ్ గా ఉంది. చేతీయాభిమానం చీరకన్నా కట్టుకోలేదు.

‘అవ్వా ఆ చిమలకాచికి అన్నం పెట్టలేవట’ అన్నాడు ఒక గుత్త పెట్టు
 బడిదారి పత్రకా విలేఖరి. ఇంక రూప్య అలంకారాలని.

‘నేను చిమలకాచికి అన్నం పెట్టలేదని చెప్పలేదు?’ అని జాతీయవాది

పత్రికా విలేఖరి ఇండించాడు.

కొంతసేపు గొడవపడ్డారు. వాళ్ళల్లో ఒక సైనో తనురాసింది చివరికి చదివాడు.

‘చేస ఎండక పోవటానికి నువ్వు కారణం అంటున్నారు. నీవేమంటావు? అన్నాడు ఒక పెద్దమనిషి.

అవ్వ రొమాంటిక్ గా ఉంది. గ్లామర్ ఉట్టిపడుతున్నది. దాంతో నమ్మో హితులయి పోయారు. ఫొటోగ్రాఫర్స్ చుట్టముట్టేసారు. ఒక ఆర్టిస్ట్ జర్నలిస్ట్ సైచెస్ వేయటం మొదలు పెట్టాడు.

మళ్ళీ అడిగాడు ‘ఆవులకొపంని విడవ రేవటంగా ఎందుట?’ అని అలివాది పత్రికా విలేఖరి.

నోరు మెదవకుండా, కళ్ళలో కనీసం చూడనన్నా చూడకుండా, ఎడంచేతి చూపుడు వేజతో చంటిపాపని చూసింది అవ్వ.

ఎవ్వరూ కదలరు. అవ్వ ఎదుట కూచున్నారు. అవ్వ చూటాడుతుంచని చూస్తున్నారు. సినిమాల్లో ముద్దులుండాలా వద్దా అన్న ప్రశ్న ఒకాయన తయారు చేసుకున్నాడు. వొక ముసలి రిపోర్టర్ మాత్రం అక్కణ్ణించి కదిలాడు.

* * * *

చంటిపాప ముఖాన కళ్ళులేవు. వికారంగా కనిపించింది. గుడ్డి కళ్ళన్నా ఉంటే బావుండును. ఆ కళ్ళన్న భాగావ ముఖంలో బుగ్గెముక ఎత్తుగా ఉంది. అంతే కను దొమలు కూడలేవు. మెలికలు తిరిగిన చెట్టు వేళ్ళలా వొట్టి ఊసకాళ్ళు. వొళ్ళంతా కసి కొరుతున్నది. చేతివేళ్ళు తెగిపోయాయి. కుష్టు. చూస్తే పాపలా కనిపించదు. మరుగుజ్జులా ఉంది.

‘నీ వయసెంత?’ అని అడిగాడు. మొదట వయసు తెలిస్తే ఆరోగ్యం సంగతి నిర్ధారణ చేసుకోవచ్చనిపించింది.

చెప్పలేదు.

నీ పుట్టినదీ చెప్పు.

‘రిపబ్లిక్ డే నాడు పుట్టినా’ అంది.

‘మరి ఇన్నేళ్ళయిందే నీ ఆరోగ్యం అలా ఉందేం? మరుగుజ్జువా?’ అన్నాడు.

‘నా తల్లి తండ్రి మరుగుజ్జులు. నేను కాలేషవుతాను. వాళ్లు ముగాల బిచ్చ గాళ్ళు. నా తండ్రికి కుష్టు. రక్తికి నవాయి. నా తల్లికి తక్కువేపు తండ్రికి కాళ్ళులేవు. వాళ్ళ సంతానాన్ని.’

‘అవ్వ నీ తల్లి కాదా?’

ముగాల పుట్ట నోరు తవపడేడు.

‘సరే ఎందుకేడుస్తున్నావో?’

చీమని చూసింది.

ఆ వొక్కడే చీమ దగ్గరికి వచ్చాడు.

చీమ చాల దిటిగా ఉంది.

‘ఎందుకు కట్టావో?’ అన్నాడు. ప్రభుత్వమంత విరాటాకారంతో చీమ ముందు నుంచుని.

చీమ మొదట చెవిపెట్టుకోలేదు. చుక్కా దారికద్దమొచ్చి అడిగేసరికి ‘నువ్వెవ్వడివి?’ అని తిరిగి అడిగింది.

చీమని భయపెట్టి హడలెత్తించేయాలనిపించింది విలేఖరికి.

‘నేను స్వేచ్ఛని’ అన్నాడు,

‘అయితే మీ దేశం?’

స్వేచ్ఛకి దివిడతా దేశమే అని చెప్పాలనుకున్నాడు గాని పౌరసత్వాన్ని శంకిస్తుండేమోనని ఆనుమానం తలగి ‘భారత దేశం’ అన్నాడు.

‘మీ దేశం విదేశాలను అడుక్కుంటున్నదట ఎందుకు? పేదరికం ఎక్కువ యిందట ఎందుకు? ధనం పెరిగాయట. కాంగ్రెస్ సగందేశంతో చచ్చిందట ఇవన్నీ ఎందుకు ఎందుకు?’

ప్రశ్నలు వేయాలన్న తీవ్రతతోనే వచ్చాడుగాని-ఎదురు ప్రశ్నలకు సిద్ధపడి రాలేదు విలేఖరి.

‘రాజ భరణాలు రద్దు చేయలేదు ఎందుకు? విదేశీ క్యాంకులు జాతీయం చేయలేదు ఎందుకు? ఆదాయం పన్ను వసూలు చేయలేదు ఎందుకు? స్వేచ్ఛాజీ చెప్పండి.’

ప్రశ్న కొత్తదయితే భాషకూడా అర్థంకాని ఐయ్యేపన ఆఫీసర్ లాగ నుంచున్నాడు,

‘స్వేచ్ఛాణీ ప్రజాస్వామ్య రాజ్యాంగం అని ఒక నాణకలో చెప్తుతానే రాజరికాన్ని ఎట్లా నమర్తిస్తున్నారు. ఇరవైరెండేళ్ళుగా ఏ సాకుతో రాజభరణాను చెప్తున్నారు. పెదవి విప్పరేం? మీ పవిత్ర స్వాతంత్ర్యం ఏమయింది? మీ ప్రాధమిక హక్కులేమయ్యాయి?’

‘స్వేచ్ఛాణీ మీ స్వేచ్ఛాణీ నానరలటదా, మొన్నటి అహమ్మదాదాద్ ఏ రాజ్యాంగం చ్యవస్థ కుట్ర పతం? అక్కడ అల్పసంఖ్యాకులు ఆరచేతుల్లో ప్రాణాలు పెట్టుకొని చేసిన సలుదిక్కులా పాపియోయాంటు ఏ స్వాతంత్ర్యంని గుర్తించి? ఏ మరణిత పరాళనలు బలయి?’

చిన్నచీమ ప్రశ్నలు చెప్పు చెట్టుల్లా తగులుంటే రాజదొమ్మలాగ నుంచుండి వాయాడు.

‘సీపు వాదానం చెప్పింపు నాకులెలుగు, నీరో నీ వారర్ లెస్సీ మిత్రులు రాలేదు. వాళ్ళొస్తే చెప్పేవాళ్ళు, వాళ్ళూ చస్తే నీకు గొంతువచ్చేది, మీ బలం చూపటానికీ నన్ను అమాంతం కాల రాణేయ గడగేవారు. పోరాటంలో కాళ్ళేసామని తర్వాత లచ్చుడు ప్రవాలం చేసి జనంచేత నమ్మించ నలిగేవారు. వాంఘి, టాంకుల్ని తెచ్చి కాళ్ళేసి తొక్కించేయ గడగేవారు. కాని నాట భయంలేదు నా శత్రువుయొక్క క్రూరత్వ మంతా నాట తెలసు. నారేకాట నా జాతిలలరా లెస, నా జాతికే పిరికితనం లేదు. భయంలేదు. వానిసత్యం నహించుదు

‘ఎందుకు కుట్టావని అడిగావు లదా? విసు, అది నా డీదిత ప్రధాన అవసరాలని దోచుకోవటానికి కుట్ర చేస్తున్నది’ ఇంటిచిమండలంనంచి అది చేస్తున్నవనే ఆ కుట్ర. నిరంపరంగా, ఆ రేనెడో ల్లు గుం, అది చెప్తాయి. ఎవరా రేనెండుకుని ఎత్తుకు పోరున్నారో, ఆ పాముల్ని గట్టి దోనులో నెలగెట్టి అనుగు. ఇప్పుడది డండున్న మేదలు అదే చెమటోచ్చి కట్టుకున్నామేమో (లకలం పాపంపుణ్ణం చేపుడు మరం అని చూలలతో మోసభుచ్చుంటు. అందుకే కుట్టలో పరు జోల్యం కడిగింపకున్నా పహించేదిలేదు. కమించేదిలేదు. అందరికీ సమావత డన్న సమాణంలో నన్నా బరకాలి లేదా అమిపీరులుగా నన్నా మిగలారి, అంటే తప్పించి దానినలుగా కంగినంగిగాఅడుక్కుంటూ బతికేదిలేదు. నన్నూ నా జాతిసీ తరతరాలుగా క్రూరంగా శిమూసుడంగా హించిస్తున్న నా శత్రువుతో నాకు రాణిలేనేలేదు. ఆ రో

గాల పుట్టికి మీరు కిరీటం పెట్టి పూజిస్తూ ని లోగాల వ్యాపించి జాలజాలంతా నాశనమవుతున్నది, ఆ లోగాల పుట్టని వంశదానికి నా శక్తులు అక్కర్లేదే, ఆ లోగాలతో కుళ్ళి దానంతటనే చిస్తుంది, కాని నా అహింస మైన జాతిని నాశనంచేయ కుండా, నేను వచ్చింటుంటాను. ఆ లోగాలు ఇంకా ఇంకా బలగొనకుండా, వ్యాపించ కుండా ఎటువంటిదాడుల్తో నివారించు, నా వంశరాల క్రితం బలమైన జాతిగా కాపాడు కుంటా' అని చెప్పింది చీమ.